

بررسی تجربی فرآیند تراشکاری همیریدی به کمک جت سیال پرفشار و بهینه‌سازی فرآیند با استفاده از الگوریتم ژنتیک و شبکه عصبی

سیداحسان میرمحمدصادقی^۱، حسین امیرآبادی^۲

۱- دانشجوی دکتری، مهندسی، مکانیک، دانشگاه پیش‌جند، پیش‌جند

۲- دانشیا، مهندسی، مکانیک، دانشگاه بجنورد، بجنورد

س-جنده، صندوقه سست - ۱۷۸ / ۹۷ / ۰۵

حکیمہ

ماشین کاری همچنان که مکم جت سیال پروفشار یک روش موثر در بهبود شرایط ماشین کاری می‌باشد. امتیاز اصلی این روش تمرکز سیال بر روی پروفشار در محل ماشین کاری و کاهش سطح تماس ابزار- براد می‌باشد. در این پژوهش به منظور اعمال جت سیال پروفشار از مجموعه‌ای از پمپ‌ها شامل پمپ واترجت استفاده گردید. ابزارگیر و بیزارهای نیز به همین منظور طراحی و ساخته شد. آزمایش‌ها به گونه‌ای طراحی گردید تا بررسی پارامترهای فرآیند شامل فشار جت سیال بررش، سرعت بررش، نزدیکی پیشروی و عمق برush ممکن بذری باشد. حين انجام آزمایش‌ها نیروهای ماشین کاری و زبری سطح اندازه‌گیری شد. نتایج وجود شرایط بهینه مربوط به مقدارهای کمینه نیرو و زبری سطح را در فرآیند ماشین کاری همیریدی به مکم جت سیال پروفشار ثابت می‌نماید. بنابراین نیاز به بهینه‌سازی پارامترهای فرآیند پروفشار به کارگیری موثرتر این روش ماشین کاری همیریدی وجود دارد. از شکه عصبی با پیکربندی مناسب که توسط الگوریتم زنگیک آموزش داده شده برای تعیین مدل پیشگویی فرآیند استفاده گردید. در نهایت الگوریتم زنگیک به منظور بهینه‌سازی پارامترهای فرآیند به کارگرفته شد. نتایج بدست آمده نشان می‌دهد که الگوریتم به کاررفته توانایی پیش‌بینی مقدارهای بهینه پارامترهای فرآیند را دقیق و مناسب را دارد.

کلید واژگان: ماشین کاری هایبریدی، جت سیال، شبکه عصبی، مدل پیشگوی، الگوریتم زنگیک

Experimental investigation of high pressure hybrid jet assisted turning and process optimization by genetic algorithm and neural network

Ehsan Mirmohammadsadeghi*, Hosein Amirabadi

Department of Mechanical Engineering, University of Birjand, Birjand, Iran
* P.O.B. 615/97175 Birjand, Iran, emmsadeghi@birjand.ac.ir

ABSTRACT

High pressure hybrid jet assisted machining is an efficient method to improve the machining conditions. The significant advantage of this method is concentration of high pressure fluid on machining zone and reduction in tool-chip interface. In this research, a collection of pumps and water jet pump was used in order to supply a high pressure jet. A specific tool holder was designed and manufactured. Experiments were designed to investigate the process parameters such as jet pressure, cutting speed, feed rate and depth of cut. During the experiments, the cutting forces and surface roughness were measured. Results showed the existence of the optimum conditions of the minimum cutting force and surface roughness in hybrid jet assisted machining. Thus, the optimization of process parameters is necessary in order to use hybrid machining more efficiently. A neural network with suitable topology was utilized which was trained by genetic algorithm to obtain the predictive model. Ultimately, genetic algorithm was applied to optimize process parameters. Results showed the ability of employed algorithm to predict the optimum parameters with considerable accuracy.

Keywords: Jet of Fluid, Genetic Algorithm, Hybrid Machining, Neural Network, Predictive Model

بر روی ناحیه اعمالی دارند. این فرآیندها به دو دسته "فرآیندهای هیریدی کمکی" و "فرآیندهای هیریدی ترکیبی" تقسیم می‌گردند. فرآیندهای هیریدی ترکیبی از ترکیب مستقیم دو فرآیند ساخت مانند ماشین کاری الکتروشیمیابی و ماشین کاری تخلیه الکتریکی بوجود می‌آیند. در فرآیندهای هیریدی کمکی برآبدبرداری به همراه منابع انرژی کمکی مثل ارتعاش، لیزر و جت سیال پرفشار صورت می‌گیرد. اعمال جت سیال پرفشار یک روش سیار مهم برای بهبود قابلیت ماشین کاری مواد می‌باشد. اساس کار این روش برمنای اعمال سیال پرفشار در محل ماشین کاری است. در ماشین کاری به کمک جت سیال پرفشار می‌توان بین سطح تماس براده و ابزار یک فشار هیدرولیکی مناسب ایجاد نموده که باعث فرآیند ساخت یا تولید هیریدی به معنی ترکیب فرآیندها یا دستگاهها به منظور تولید قطعات به روش موثر و با قابلیت تولید بهتر می‌باشد. روش‌های ماشین کاری هیریدی براساس اثر متقابل و همزمان مکانیزم‌های فرآیند و یا منابع و ابزارهای انرژی عمل کرده و دارای تاثیر مهمی بر کارایی فرآیند می‌باشند. این فرآیندها تاثیر زیادی بر روی مشخصات ساخت داشته که منجر به قابلیت ماشین کاری بالاتر، کاهش در نیروهای ماشین کاری و غیره می‌گردد. همچینین به خاطر اثر ترکیبی، این فرآیندها تاثیر مهم و در اغلب موارد تاثیر مثبتی بر روی کیفیت سطح قطعات ماشین کاری شده دارند [۱]. در این فرآیندها دو یا چند منبع انرژی از ابزار ترکیب شده و یک اثر مشترک

Please cite this article using:

E. Mirmohammadsadeghi, H. Amirabadi, Experimental investigation of high pressure hybrid jet assisted turning and process optimization by genetic algorithm and neural network, *Modares Mechanical Engineering, Proceedings of the Advanced Machining and Machine Tools Conference*, Vol. 15, No. 13, pp. 64-67, 2015 (in Persian) (فارسی)

آزمایش‌ها به گونه‌ای طراحی گردید تا بررسی پارامترهای فرآیند شامل فشار جت سیال برشی، سرعت برشی، نرخ پیشروی و عمق برش امکان پذیر باشد. در طراحی کامل آزمایش‌ها ۳۲ آزمایش در نظر گرفته شد که در آن فشار سیال در چهار سطح ۵، ۱۰۰ و ۱۸۰ بار، سرعت برشی در دو سطح ۳۶ و ۷۷ متر بر دقیقه، نرخ پیشروی در دو سطح ۰/۰۸ و ۰/۲۲ میلی‌متر بر دور و عمق برش نیز در دو سطح ۰/۰۵ و ۱ میلی‌متر تعیین گردید. آزمایش‌ها بر روی قطعات فولادی به قطر ۴۰ و طول ۲۵۰ میلی‌متر صورت گرفت. حین انجام هر مرحله از آزمایش‌ها نیروهای ماشین کاری و زبری سطح مورد اندازه‌گیری قرار گرفت. با داشتن سه مولفه اصلی نیروی ماشین کاری برآیند نیروی ماشین کاری محاسبه گردید. در نهایت مقدارهای بهینه برای نیروی ماشین-کاری و زبری سطح توسط ترکیب مدل پیشگوی شبکه عصبی و الگوریتم ژنتیک بر حسب پارامترهای فرآیند (فسار جت سیال برشی، سرعت برشی، نرخ پیشروی و عمق برش) بدست آمد.

جدول ۱ پارامترهای تنظیمی فرآیند در هر آزمایش را به همراه نتایج مربوط به مقدارهای نیروی ماشین کاری و زبری سطح نشان می‌دهد.

۳- بهینه‌سازی

با بررسی نتایج بدست آمده برای مقدارهای نیروی ماشین کاری و زبری سطح مشخص می‌گردد که رابطه پیچیده‌ای بین پارامترهای فرآیند و مقدارهای نیرو و زبری سطح وجود دارد که تعیین آن به روش‌های معمول رگرسیونی با خطای سیار زیاده همراه است. در این پژوهش از ترکیب شبکه عصبی و الگوریتم ژنتیک برای بهینه‌سازی پارامترهای این فرآیند استفاده گردیده است. بدین منظور در نرمافزار متلب^۱ شبکه عصبی و الگوریتم ژنتیک به گونه‌ای کدنویسی گردیدند که ارتباط بین کدها برای آموزش شبکه عصبی و بهینه‌سازی فرآیند برقرار گردد.

۳-۱- شبکه عصبی

در این پژوهش به دلیل قابلیت شبکه عصبی در ارائه مدل پیشگوی برای روابط بین پارامترهای ورودی و خروجی فرآیند در فرآیندهایی با پیچیدگی زیاد از شبکه عصبی برای دستیابی به مدل پیشگوی فرآیند استفاده شده است [۹،۸]. به دلیل پیچیدگی‌های مدل مورد بررسی از یک شبکه عصبی با دو لایه مخفی استفاده گردید. به منظور تعیین پیکربندی مناسب (تعداد نرون‌ها و تابع انتقال) هر لایه از شبکه عصبی، ابتدا به روش سعی و خطا تابع انتقال مناسب برای هر کدام از لایه‌های مخفی و لایه خروجی شبکه عصبی انتخاب گردید.

شکل ۱ دستگاه دینامومتر، ابزار گیر طراحی شده و نمونه مورد استفاده حین انجام آزمایش

3. Matlab

بلندکردن براده و درنتیجه کاهش سطح تماس بین ابزار و براده می‌گردد [۲]. تحقیقات صورت گرفته در مورد این فرآیند نشان می‌دهند که فشار سیال تاثیر مهمی بر شکل گیری براده (شکل براده، شکست براده)، عمر ابزار، سایش ابزار، ساختار متالورژیکی قطعه کار ناشی از تغییرات قبل توجه دما و روانکاری (کاهش طول تماس بین براده و سطح براده ابزار) دارد [۳].

شارمن و همکاران [۴] آزمایش تجربی با استفاده از سیستم‌های سیال خنک کننده پرفشار به منظور طولانی تر نمودن عمر ابزار صورت داده‌اند. کلکوه و همکاران [۵] تاثیر به کار گیری جت سیال پرفشار را بر کیفیت سطح قطعه کار و سایش ابزار مورد بررسی قرار داده‌اند. آن‌ها دریافت‌هایند که با افزایش فشار جت سیال تا حد قابل ملاحظه‌ای سایش ابزار کاهش می‌یابد، این امر به دلیل کاهش سطح تماس بین ابزار و براده حین ماشین کاری با جت سیال می‌باشد. نتایج آن‌ها در مورد کیفیت سطح نشان می‌دهد که به کار گیری جت سیال پرفشار بهبود قابل ملاحظه‌ای در کیفیت سطح نسبت به ماشین کاری خشک به همراه داشته است ولی افزایش فشار جت سیال موجب افزایش زبری سطح می‌گردد.

برمینگهام و همکاران [۶] دو روش ماشین کاری به کمک جت سیال پرفشار و خنک کاری تبریدی را در ماشین کاری آلیاژ تیتانیوم مورد مقایسه قرار داده‌اند. آن‌ها عمر ابزار و چگونگی شکل گیری براده را مورد مطالعه و بررسی قرار داده و دریافت‌هایند که با به کار گیری جت سیال پرفشار عمر ابزار افزایش یافته و براده‌های ریزتری شکل می‌گیرد.

واگنریوس و سوربی [۷] تایید می‌کنند که هنگام اعمال جت سیال پرفشار می‌توان قابلیت تولید در ماشین کاری آلیاژها با مقاومت حرارتی بالا را افزایش داد. ازو گوو [۸] بهمود در عمر ابزار در ماشین کاری به کمک جت سیال پرفشار با ابزارهای کارپاییدی پوشش دار تا سرعت برشی ۵۰ متر بر دقیقه از گزارش نموده است. با بررسی تحقیقات صورت گرفته در زمینه ماشین کاری به کمک جت سیال پرفشار می‌توان دریافت که به دلیل وجود حالت‌های بهینه در این فرآیند نیاز به بهینه‌سازی پارامترهای فرآیند وجود دارد. در این پژوهش با انجام آزمایش‌های تجربی بر روی پارامترهای فرآیند و اندازه‌گیری مقدارهای نیروی ماشین کاری و زبری سطح، بهینه‌سازی فرآیند توسط شبکه عصبی و الگوریتم ژنتیک صورت گرفته است.

۲- روش تحقیق

در این پژوهش از روش ماشین کاری هیبریدی به کمک جت سیال پرفشار استفاده گردید. در این روش از جت سیال پرفشار به منظور اعمال متمنز و موثر سیال برشی در محل ماشین کاری استفاده گردید. برای دستگاه تأمین جت سیال برشی پرفشار از یک پمپ و اتر جت با قابلیت تأمین فشار سیال تا ۲۵۰ bar استفاده گردید. همچنین یک ابزار گیر مناسب جهت اعمال جت سیال در محل ماشین کاری طراحی و ساخته شد. دیگر دستگاه‌های مورد استفاده شامل دو پمپ کمکی، دستگاه تراش مدل TN50BR، دینامومتر مدل 9265B، ساخت شرکت کیستلر^۲ سویس و زبری سنج M300 ساخت شرکت ماهر^۳ آلمان می‌باشد. استاندارد مورد استفاده برای ابزار گیر DSSNR2525M12 با کد SNMM120412 می‌باشد. شکل ۱ نمایی از دستگاه دینامومتر، ابزار گیر طراحی شده و نمونه قطعه کار مورد استفاده را حین انجام آزمایش نشان می‌دهد. در تصویر چگونگی اعمال جت سیال پرفشار مشخص می‌باشد.

1. Kistler
2. Mahr

جدول ۲ تعیین پیکربندی مناسب شبکه عصبی براساس کمترین درصد خطای

پیکربندی شبکه عصبی						بدست آمده
۴-۳-۲-۱	۴-۲-۴-۱	۴-۴-۲-۱	۴-۴-۳-۱	۴-۴-۵-۱	درصد خطای زیری سطح	
۷/۸	۸/۳	۷/۲	۹/۳	۹/۲		درصد خطای نیروی
۹	۷/۱	۸/۷	۸	۸/۷		ماشین کاری

جدول ۳ خطاهای نهایی، شکه عصی، آموزش داده شده توسط الگو، یتم ژنتیک

میانگین خطای مدل شبکه	تعداد نسل	میانگین خطای مینیمم مربعات	الگوریتم آموزش	تست
عصبي		خطای آموزش	آموزش	
زبری سطح	۹۰۰	۰/۰۶۳۷	۶/۴%	۹/۷%
- نیروی ماشین- کاري	۱۵۰۰	۰/۰۰۹۰۵	۷/۲%	۸/۷%

۲- آموزش شبکه عصبی

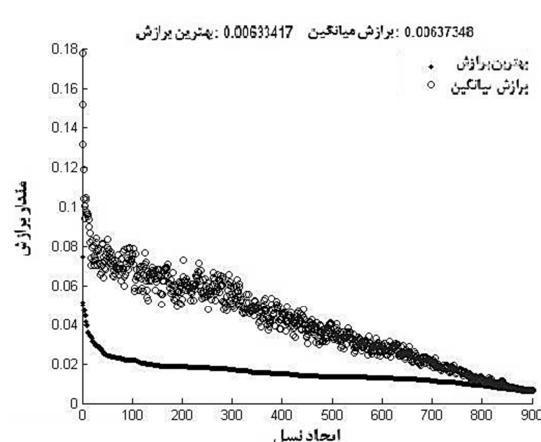
منظور تعیین مدل پیش‌بینی فرآیند با دقت قبول باشندی شبکه عصبی موزوشن داده شود. یکی از روش‌های پیش فرض آموزش شبکه عصبی استفاده از الگوریتم پس انتشار خطای باشد. این روش آموزش برای دست‌یابی به دقت بالی قبول برای مدل ارائه شده نیازمند داده‌های بسیار زیادی بوده که برای رأی‌ندهای ساخت مانند ماشین‌کاری هیبریدی نیاز به صرف هزینه بسیار زیادی باشد. بنابراین در این پژوهش از الگوریتم زننده به منظور کاهش خطای معمولی شبکه عصبی استفاده شد.

س از آموزش شبکه عصبی مدل بدست آمده از شبکه عصبی توسط الگوریتم
نتنیک مود دینه‌ساز، قا. گفت و مقدا. ها، دینه بدست آمد.

ر جدول ۳ خطای شبکه عصبی آموزش داده شده توسط الگوریتم ژنتیک ده شده است.

نکلهای ۲ و ۳ نمودار همگرایی در فرآیند آموزش شبکه عصبی به کمک گوگوریتم ژنتیک را به ترتیب برای داده‌های زیری سطح و نیروی ماشین کاری

رایی دو پارامتر زبری سطح و نیروی ماشین کاری به ترتیب از تابع جهش^۳ نویسن^۴ و ادپت فیزیبل^۵ بر مبنای جنس تغییرات دو پارامتر استفاده شده

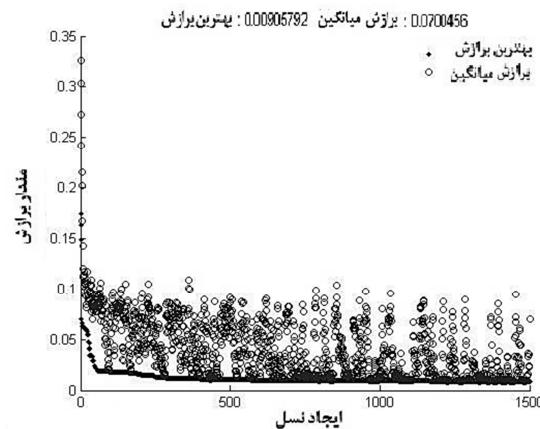
شكل ۲ نمودار همگرایی در فرآیند آموزش شبکه عصبی به کمک الگوریتم زنگنه

جدول ۱ پارامترهای فرآیند به همراه نتایج نیروی ماشین کاری و زبری سطح

نیروی ماشین کاری (N)	زبری سطح Ra(µm)	فشار سیال (bar)	عمق برش (mm)	نرخ پیش روی (mm/rev)	سرعت برشی (m/min)	نمودار از مایش
۱۱۵/۳	۳/۵۵	۵	۰/۵	۰/۰۸	۳۶	۱
۱۲۸	۳/۱۴۸	۵۰	۰/۵	۰/۰۸	۳۶	۲
۱۰۶/۸	۲/۲۲۹	۱۰۰	۰/۵	۰/۰۸	۳۶	۳
۱۳۰/۳	۰/۸۹۲	۱۸۰	۰/۵	۰/۰۸	۳۶	۴
۱۹۰	۴/۴۷۹	۵	۱	۰/۰۸	۳۶	۵
۲۳۸/۵	۲/۴۸۳	۵۰	۱	۰/۰۸	۳۶	۶
۲۰۴/۴	۱/۱۳۵	۱۰۰	۱	۰/۰۸	۳۶	۷
۳۰۵	۱/۹۷۵	۱۸۰	۱	۰/۰۸	۳۶	۸
۵۵۴/۵	۶/۲۸۴	۵	۰/۵	۰/۲۲	۳۶	۹
۳۳۶/۴	۳/۴۹۴	۵۰	۰/۵	۰/۲۲	۳۶	۱۰
۴۲۷/۹	۴/۲۲۵	۱۰۰	۰/۵	۰/۲۲	۳۶	۱۱
۳۱۱/۲	۶/۶۰۵	۱۸۰	۰/۵	۰/۲۲	۳۶	۱۲
۶۰۰	۶/۷۸۶	۵	۱	۰/۲۲	۳۶	۱۳
۵۶۷/۸	۳/۶۲۱	۵۰	۱	۰/۲۲	۳۶	۱۴
۶۹۳/۲	۵/۲۱۸	۱۰۰	۱	۰/۲۲	۳۶	۱۵
۶۶۱/۹	۵/۳۵۳	۱۸۰	۱	۰/۲۲	۳۶	۱۶
۱۶۷/۳	۱/۱۱۸	۵	۰/۵	۰/۰۸	۷۷	۱۷
۴۲	۴/۳۹۶	۵۰	۰/۵	۰/۰۸	۷۷	۱۸
۳۶/۷	۳/۴۴۹	۱۰۰	۰/۵	۰/۰۸	۷۷	۱۹
۱۴۹/۷	۱/۸۰۵	۱۸۰	۰/۵	۰/۰۸	۷۷	۲۰
۲۶۹/۲	۳/۷۹۴	۵	۱	۰/۰۸	۷۷	۲۱
۱۹۸	۴/۲۳۰	۵۰	۱	۰/۰۸	۷۷	۲۲
۲۳۱/۱	۴/۴۵۷	۱۰۰	۱	۰/۰۸	۷۷	۲۳
۱۸۳/۵	۱/۹۵۹	۱۸۰	۱	۰/۰۸	۷۷	۲۴
۶۰۰/۸	۲/۱۳۴	۵	۰/۵	۰/۲۲	۷۷	۲۵
۳۶۵/۳	۲/۵۲۱	۵۰	۰/۵	۰/۲۲	۷۷	۲۶
۳۳۸/۴	۳/۳۲۱	۱۰۰	۰/۵	۰/۲۲	۷۷	۲۷
۳۹۶/۷	۲/۶۱۹	۱۸۰	۰/۵	۰/۲۲	۷۷	۲۸
۸۸۶	۲/۱۴۷	۵	۱	۰/۲۲	۷۷	۲۹
۲۶۷/۴	۲/۳۹۷	۵۰	۱	۰/۲۲	۷۷	۳۰
۳۴۷/۱	۲/۵۹۴	۱۰۰	۱	۰/۲۲	۷۷	۳۱
۸۳۴/۴	۳/۴۸۱	۱۸۰	۱	۰/۲۲	۷۷	۳۲

نتخاب تابع انتقال لوگوسیگمومئید^۱ برای تمامی لایه‌های شبکه عصبی کمترین خطای آموزش و تست شبکه عصبی را در پی داشت. پس از تعیین نوع انتقال، تعداد نرون‌های لایه با هدف کاهش خطای آموزش و خطای تست شبکه عصبی، تعیین گردید.

- network and optimization algorithms for optimizing surface roughness, tool life and cutting forces in turning operation, *Journal of Mechanical Science and Technology*, Vol. 27, No. 5, pp. 1469-1477, 2013.
- [9] F. Jafarian, H. Amirabadi, M. Fattah, Improving surface integrity in finish machining of Inconel 718 alloy using intelligent systems, *International Journal of Advanced Manufacturing Technology*, Vol. 71, pp. 817-827, 2014.

شکل ۳ نمودار همگرایی در فرآیند آموزش شبکه عصبی به کمک الگوریتم ژنتیک مربوط نیروی ماشین کاری

تعداد نسل‌های تعیین شده برای الگوریتم ژنتیک به گونه‌ای انتخاب می‌گردد که تا زمانی که خطای آموزش و تست کاهش یابد تعداد نسل‌ها افزایش یابد. افزایش بیش از حد نسل‌ها موجب افزایش مقدار خطای تست به دلیل یادگیری بیش از حد شبکه عصبی می‌گردد.

۴- نتیجه‌گیری

هدف اصلی این پژوهش بررسی پارامترهای فرآیند ماشین کاری هیبریدی به کمک جت سیال پرفشار شامل فشار جت سیال پرفشار، سرعت برشی، نرخ پیشروی و عمق برش و تاثیر آن‌ها بر پارامترهای نیروی ماشین کاری و زبری سطح و همچنین دست‌یابی به مدل پیشگوی شبکه عصبی برای فرآیند به طوری که با کمترین خطا بتوان رابطه‌ای میان پارامترهای ورودی و خروجی فرآیند به دست آورد و در نهایت بهینه‌سازی فرآیند را با ترکیب مدل شبکه عصبی و الگوریتم ژنتیک صورت داد. می‌توان گفت که الگوریتم ژنتیک هم توانسته به عنوان الگوریتم آموزش دهنده شبکه عصبی و هم به صورت الگوریتم بهینه‌ساز برای تعیین مقدارهای بهینه پارامترهای فرآیند پیچیده‌ای چون ماشین کاری هیبریدی به کمک جت سیال پرفشار به کار رود.

۵- مراجع

- [1] B. Lauwers, F. Klocke, A. Klink, A. E. Tekkaya, R. Neugebauer, D. McIntosh, Hybrid processes in manufacturing, *CIRP Annals-Manufacturing Technology*, Vol. 1252, pp. 1-23, 2014.
- [2] E. Ezugwu, J. Bonney, Finish Machining of Nickel-Base Inconel 718 Alloy With Coated Carbide Tool Under Conventional and High-Pressure Coolant Supplies, *Tribology Transactions*, Vol. 48, pp. 76-81, 2005.
- [3] C. Sanz, E. Fuentes, O. Gonzalo, Turning Performance Optimisation of Aeronautical Materials By Using High Pressure Cooling Technology, *5th International Conference on High Speed Machining Metz*, Vol. 123, pp. 269-280, 2006.
- [4] ARC. Sharman, JI. Hughes, K. Ridgway, Surface integrity and tool life when turning Inconel 718 using ultra-high pressure and flood coolant systems, *Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part B: Journal of Engineering Manufacture*, Vol. 222, No. 6, pp. 653-664, 2008.
- [5] F. Klocke, L. Settimeri, D. Lung a, P. C. Priarone, M. Arft, High performance cutting of gamma titanium aluminides: Influence of lubricoolant strategy on tool wear and surface integrity, *Wear*, Vol. 302, pp. 1136-1144, 2013.
- [6] M.J. Berminghama, S. Palanisamy, D. Kenta, M.S. Dargusch, A comparison of cryogenic and high pressure emulsion cooling technologies on tool life and chip morphology in Ti-6Al-4V cutting, *Journal of Materials Processing Technology*, Vol. 212, pp. 752-765, 2012.
- [7] Z. Vagnorius, K. Sorby, Effect of high-pressure cooling on life of SiAlON tools in machining of Inconel 718, *International Journal of Advanced Manufacturing Technology*, Vol. 54, pp. 83-92, 2011.
- [8] F. Jafarian, M. Taghipour, H. Amirabadi, Application of artificial neural